

STORMEN IN ONS LEVEN – 20 JUNI 2021 GEZAMENLIJKE DIENST VAN DE
HERVORMDE- EN

DOOPSGEZINDE GEMEENTE TERSCHELLING, IN DE WESTERKERK, WEST-TERSCHELLING

Lezingen:

Psalm 107 : 1, 2 en 3 en 23 t/m 27

Job 30 : 15 t/m 26

Marcus 4 : 35 – 41

Liederen:

283 : 1, 2, 3, 4 en 5

304 : 1, 2 en 3

942 : 1, 2 en 3

944 : 1, 2, 3 en 4

993 : 1 t/m 7

418 : 1, 2 en 3

Beste Mensen, Zusters en Broeders,

Als je zo vandaag de bijbelgedeelten uit het Oecumenisch Leesrooster
beluistert, waar denk je dan het allereerste aan?

In Psalm 107 een angstschreeuw,

In het 30^e hoofdstuk van JOB de angst om de ondergang nabij te zijn,

In het Marcusevangelie de angstige vraag: 'HEER, is het U om het
even dat wij vergaan?'

Angst, doodsangst,...

Storm, wind,...

Na de gelijkenis van het Mosterdzaadje van afgelopen zondag,
vertelt de evangelist Marcus onmiddellijk daarna hoe het schip met
Jezus en zijn discipelen weerloos op de holle zee van Galilea, de
donkere nacht tegemoet gaat.

Die bange vraag die Jezus te horen krijgt wanneer ze hem wakker
maken als de storm op z'n hevigst is:

'HEER, is het U hetzelfde dat wij vergaan?', die bange vraag kwam
een keer voorbij toen ik in 1982 onderweg was naar de Far-
Öereilanden en we op de Atlantische Oceaan met het grote
passagiersschip in een hevige storm terechtkwamen.

Hoe dat krakende schip tussen huizenhoge golven tekeering.

Storm,... ook hier op Terschelling weten we er alles van.

Als 12-jarige, onderweg naar Terschelling zagen we in 1956, in de
verte het Zweedse schip de Equador in tweeën breken.

Behalve die natuurkracht is er ook die storm in ons mensenleven.

2.

Zoals we deze dienst begonnen met Lied 283.

Daar zegt de dichter het al:

*'In de veelheid van geluiden,
in het stormen van de tijd...'*

Dat er een tijd in je eigen bestaan kan zijn waarin je je afvraagt:

Hoe kom ik, hoe komen wij, door zo'n periode heen?

Want ben je het niet zelf, dan weet je het van anderen,

dat je in je leven zo in de storm verzeild kunt raken.

Eigenlijk zouden we dat nu even met onze buurman, onze buurvrouw moeten delen,

want er zijn belevenissen en voorbeelden genoeg.

In de Psalmen is storm een beeld van bedreiging, geweld, dood;
en wordt in die storm de hand van GOD vermoed.

Niet alleen vermoed, maar ook gezien, gevraagd, afgesmeekt zelfs.

In de 107^e Psalm voor deze zondag is het Gods stem die de storm oproept, de schepen in gevaar brengt en ook de storm stilt.

In de oude Hervormde Bundel staat immers ook dat Gezang (178)

*'Ruwe stormen mogen woeden,
alles om mij heen zij nacht,
God, mijn God zal mij behoeden,
God houdt voor mijn heil de wacht.
Moet ik lang zijn hulp verbeiden,
zijne liefde blijft mij leiden:
door een nacht, hoe zwart, hoe dicht,
voert Hij mij in 't eeuwig licht'.*

Hier is het nog tweeledig, èn – èn...

Bedreiging, stormgeweld, dood, èn óók
Gods bescherming.

Maar hoe is dat bij JOB?

Wie van ons kent JOB niet?

3.

Hij staat alom bekend om zijn lijden, zijn opstandig-zijn,
zijn vasthoudendheid,
zijn indringende WAAROM-VRAAG.

Waarom moest uitgerekend mij dit overkomen?

Wie van ons al heel vaak over JOB heeft horen spreken, erover heeft
gelezen, reageert waarschijnlijk met zoiets als:

Ja JOB, dat weet ik, dat verhaal ken ik.

Ik ook, maar bij het horen en lezen ontdekken we steeds weer
nieuwe aspecten.

Het zal je maar gebeuren dat in jouw leven alles je uit handen wordt
geslagen. Alles en dan ook werkelijk alles, behalve dan je eigen leven.
Daar kunnen we op reageren met: Ja, dat is zó extreem, is dat nog de
werkelijkheid?

Maar in de gesprekken die wij met elkaar hebben hoor ik :

‘Waarom moest mij, waarom moest ons dit overkomen?’

‘Waar heb ik dit aan verdiend?’

‘Doet GOD mij dit lijden aan en als dat zo is wat voor een GOD is dat
dan?’

Onze vragen horen we terug bij JOB.

Hij houdt niet op met vragen te stellen over de onrechtvaardigheid
van zijn lijden en

over de betekenis van GOD voor mensen zoals hij.

En hij gaat de strijd aan en daagt GOD zelfs voor een soort van
gerecht en dan horen we vandaag in de lezing dat uiteindelijk
GOD vanuit een storm tot JOB spreekt.

JOB verwijt GOD uiteindelijk dat Hij hem in het noodweer doet
vergaan en hem geen antwoord geeft.

Hij wil antwoord hebben!

Alle antwoorden die hij daarvoor gekregen heeft zijn onbevredigend.

Zijn vrouw die zegt: ‘Volhard je nog steeds in jouw rotsvast geloof?’

‘Zeg GOD adieu en sterf!’

4.

Als wij met elkaar in gesprek zijn horen we in feite hetzelfde. Mensen die zeggen: 'Hoe kun je nog geloven, kijk eens om je heen wat voor verschrikkelijke dingen er in deze wereld allemaal niet gebeuren'.

En de drie vrienden van JOB gaan op de toer van:

'Je zult wel iets verkeerd gedaan hebben, ga bij jezelf maar eens na waar je in jouw leven hebt gezondigd'.

Vrienden die van ver gekomen zijn om hem in zijn ellende bij te staan eindigen die tocht gaandeweg als moraalridders.

De schuld geven wat hij fout gedaan heeft.

Dat is ook wel zo gemakkelijk: want als JOB zijn lijden niet aan zichzelf te danken heeft, kan hen op elk moment ook iets dergelijks overkomen.

Zijn vragen en eveneens ONZE VRAGEN blijven.

Zijn worsteling; onze worsteling...

Ook wanneer GOD met JOB in het album van zijn schepping bladert.

Hoe zijn werken en raadselachtige dingen ons als mens van mysterie naar mysterie voeren.

Hij, die alles goed geschapen heeft en die Schepping ook zal bewaren.

In die storm en wind krijgt JOB GODS stem te horen en in dat ontzag antwoordt JOB, na al zijn innerlijke strijd, uiteindelijk:

'Ik ben veel te nietig, ik leg mijn hand op mijn mond'.

Wij mensen ervaren dit antwoord en JOBS capitulatie daarna vaak als teleurstellend.

Toch kan in ons bestaan gaandeweg duidelijk worden waarin dat fundamenteel andere van GODS antwoord gelegen is.

Abel Herzberg in zijn boek 'Drie rode rozen' deelt met ons zijn worsteling. Hoe kan het, hoe bestaat het,... dat soort vragen.

Dan zegt hij bij wijze van spreken tegen JOB:

'Onze klacht, JOB, is gerechtvaardigd, maar vergis je niet in het adres.'

Wij zijn vergeten dat, zoals geschreven staat, GOD de levensadem in de mens heeft geblazen en dat Hij daarmee tot een menselijk bestanddeel is geworden!

Dat Goddelijke bestanddeel in de mensheid, heeft de mens, hebben wijzelf verwaarloosd!

Dat hoort de inhoud van onze klacht te zijn, JOB !'

Dat is prachtig, mooi en helder gezegd en dat kan ik ook beamen. Maar ook hiermee blijven er vragen bestaan, hoe graag wij mensen die problematiek van HET LIJDEN, WAAROM? zouden willen oplossen.

Hoe het dan ook maar is, een vraag die mij en heel veel mensen bezighoudt is:

Bij alle dreigementen, gevaarlijke situaties, wanneer het vuur je in je leven na aan de schenen wordt gelegd:

Hoe blijf ik staande, hoe krabbel ik weer overeind, hoe vind ik de kracht om door te gaan?

In het evangelie voor deze zondag is de zee, die zware, onheilspellende storm de dreiging.

In het boek Openbaring wordt tenslotte gezegd:

'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde en de zee was niet meer!'

Heel lang heb ik dat jammer gevonden, opgegroeid vlakbij de zee, dat eens die zee er niet meer zou zijn.

Maar in Bijbelse zin staat zee dus voor gevaar, dreiging, onberekenbaar.

De theoloog Eugen Drewermann verbindt dit evangelie van de storm op het meer met angsten die ons als mensen kunnen teisteren, wanneer je met jezelf wordt geconfronteerd.

Je niet meer veilig voelen, bescherming zoeken zonder te weten hoe.

5.

Zee staat dus ook voor de broosheid van ons bestaan, hoe kwetsbaar we in feite zijn.

Met alle mogelijke signalen over een stijgende zeespiegel is die gedachte weer super actueel.

We weten het allemaal:

Storm, crisis, hoe je die ook invult, is niet te vermijden in je leven. Je hoopt het wel dat je steeds de dans kunt ontspringen, maar je weet ook dat het ineens zomaar anders kan zijn.

Belangrijk is welke houding wij daar tegenover kunnen aannemen.

De boodschap uit de lezingen vandaag is, dat het in ons leven gaat om een houding van geloof,

van vertrouwen,

van vertrouwen met Jezus in GOD, wiens overmachtige liefde sterker is dan de machten.

Het gaat om een daadkracht vanuit dat vertrouwen wanneer je de crisis die je moet beleven

open tegemoet treedt.

Noem het: om een leven vanuit de opstanding.

Dat we het er niet bij laten zitten en vóóral ook:

Dat we elkaar in de goede- en de kwade dagen van ons bestaan elkaar weten vast te houden, om te bemoedigen en te troosten.

Opstanding verbonden met wat straks in het slotlied klinkt:

*'GOD schenk ons de kracht dichtbij U te blijven
dan zal ons geen macht uit elkander drijven.*

Zijn wij in U één, samen op uw wegen

dan wordt ons tot zegen lachen en geweest'.

Amen

Ds. Renze Pieter Yetsenga

Queridolaan 34

9721 SX GRONINGEN

050.5261092

r.yetsenga@outlook.com

LEZINGEN bij de dienst op zondag 20 juni 2021

PSALM 107 : 1 – 3 EN 22 – 30

Loof de Heer, want Hij is goed, eeuwig duurt zijn trouw.

Zo spreken zij die door de Heer zijn verlost, die Hij verloste uit de greep van de angst, bijeengebracht uit alle landen, uit het oosten en het westen, uit het noorden en het zuiden.

-

Soms daalden zij af naar de zee, gingen scheep en bevoeren het wijde water, ze zagen de daden van de Heer, zijn wonderen op de oceaan.

Hij sprak en ontketende storm, hoog zweepte hij de golven op.

Zij stegen tot aan de hemel, vielen neer in de diepte, hun maag keerde om van ellende, ze tolden en tuimelden als dronkaards, alle kennis baatte hun niets.

Ze riepen in hun angst tot de Heer –

Hij leidde hen weg uit vele gevaren, hij bracht de storm tot zwijgen, de golven gingen liggen.

Het verheugde hen dat de zee tot rust kwam, hij bracht hen naar een veilige haven.

JOB 30 : 15 – 26

Verschrikkingen storten zich over mij uit, mijn eer wordt weggevaagd als door de wind, als een wolk vervliegt mijn aanzien.

Nu stroomt het leven uit mij weg, ik ontsnap niet meer aan mijn ellende.

's Nachts jaagt hij helse pijnen door mijn botten, het bloed in mijn aderen komt niet tot rust.

Hij rukt met geweld aan mijn kleding, omklemmt mij met de kraag van mijn mantel.

Hij heeft me neergesmeten in het slijk en ik ben als stof, als as geworden.

Ik roep u om hulp, maar u antwoordt niet; ik sta voor u, maar u wilt mij niet zien.

U bent wreed voor mij geworden, met al uw kracht hebt u zich tegen mij gekeerd.

Vervolg:

U tilt me op en laat me rijden op de wind, uw woedende storm schudt mij heen en weer.

Ja, ik weet dat u mij naar de dood drijft, naar het huis van samenkomst van alle levenden.

Maar keert men zich tegen een mens in nood, wanneer hij, de ondergang nabij, om hulp roept?

Heb ik niet gehuild om wie in nood verkeerde?

Had ik geen medelijden met de behoeftige?

MARCUS 4 : 35 – 41 (vertaling: Eugen Drewermann)

En Hij zegt hun op die dag, toen het al laat geworden was:

Steken we over naar de overzijde.

Dan sturen zij de mensen weg en nemen hem, zoals hij was, in de boot mee; ook andere boten waren bij hem.

En er steekt een hevige stormwind op en de golven sloegen in de boot zodat de boot al vol begon te lopen.

Maar hij zelf lag bij de achtersteven op het kussen te slapen.

Dan maken ze hem wakker en zeggen hem: 'Meester, kan het je niet schelen dat wij eraan gaan?'

En Hij kwam overeind, ging tegen de wind tekeer en zei tegen de zee: 'Zwijg! Wees stil!'

Toen ging de wind liggen en er kwam grote rust.

En Hij zei tegen hun: 'Waarom hebben jullie zo weinig moed? Hebben jullie nog steeds geen vertrouwen?'

Toen werden zij bang, erg bang en zeiden tegen elkaar: Wie is deze toch dat ook de wind en de 'zee' hem gehoorzamen?

